

**Інформація щодо реалізації Держмитслужбою протягом 2025 року  
Довгострокового національного стратегічного плану цифрового розвитку,  
цифрових трансформацій та цифровізації Державної митної служби  
України та їх територіальних підрозділів на основі багаторічного  
стратегічного плану електронної митниці ЄС (MASP-C)**

**Щодо Довгострокового національного стратегічного плану цифрового  
розвитку, цифрових трансформацій та цифровізації державної митної  
служби України та їх територіальних підрозділів на основі багаторічного  
стратегічного плану електронної митниці ЄС (MASP-C)**

Питання забезпечення Україною інтеграції та гармонізації національного домену із системами ЄС, орієнтація на обмін інформацією з митними адміністраціями країн-учасниць ЄС, створення гнучкої та масштабованої архітектури на національному рівні набувають в Україні першочергового значення. У фокусі уваги перебуває підготовка до інформаційної взаємодії з урахуванням EU Customs Data Model (EUCDM).

Основні ідеї Імплементативного рішення Комісії (ЄС) 2023/2879 щодо робочої програми розробки та впровадження електронних систем, передбачених Митним кодексом ЄС, реалізовані у загальних принципах ІТ-стратегії митних органів, визначених Довгостроковим національним стратегічним планом цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації Державної митної служби України та її територіальних підрозділів на основі Багаторічного стратегічного плану електронної митниці ЄС (Multi-annual strategic plan for electronic customs, MASP-C) (далі – Стратегічний план), затвердженим наказом Міністерства фінансів України від 09 лютого 2024 року № 63.

Зважаючи на те, що фактично Стратегічний план був розроблений у 2023 році, він потребує суттєвого редагування. Вказане цілком узгоджується з викладеною в Імплементативному рішенні Комісії (ЄС) 2023/2879 позицією про необхідність регулярного оновлення Робочої програми з метою забезпечення її узгодження та адаптації до розвитку в імплементатії Регламенту (ЄС) № 952/2013, а також для врахування прогресу в підготовці та розвитку електронних систем (стаття 3 Імплементативного рішення).

Протягом 2024–2025 років Держмитслужбою неодноразово проводились консультації з Європейською Комісією, DG TAXUD, EU4PFM, іншими представниками ЄС щодо підготовки спільної дорожньої карти інтеграції національних митних ІТ систем з ІТ системами ЄС та обміну митною інформацією.

У результатах офіційної оцінки ЄС (скринінгу) стану імплементатії права ЄС за розділом 29 «Митний союз», що відбувся 10.04-11.04.2025, засвідчено досягнення Держмитслужбою високого рівня узгодженості (у тому числі щодо ІТ-систем) у таких сферах, як реєстрація економічних операторів, авторизовані економічні оператори, рішення митних органів, рішення митних органів щодо зобов'язуючої інформації (BTI, BOI) тощо; повної узгодженості щодо функціонування в Україні ІТ системи NCTS, застосування системи управління ризиками при здійсненні митного контролю.

11.09.2025 відбулась двостороння зустріч України та Європейської Комісії в рамках здійснення офіційного скринінгу відповідності законодавства України праву ЄС за переговорним розділом 33 «Фінансові та бюджетні положення», під час якого Україною у розділі TOR («Традиційні власні ресурси») було представлено, зокрема, ІТ системи, які забезпечуватимуть виконання вимог ЄС щодо митного оформлення імпорту, стягнення мита та забезпечення обліку митного боргу (Єдина автоматизована інформаційна система митних органів (далі – ЄАІС) та її складові, такі як АСМО «Центр», АСМО «Інспектор» та її локальні підсистеми, ЄВМТ, Електронна система керування гарантіями, Інтегрований митний тариф тощо).

У першій половині липня 2025 року Мінфін та Держмитслужба отримали від DG TAXUD перелік ІТ систем ЄС, наявність яких необхідна країні для вступу в ЄС (лист DG TAXUD (Ref. Ares(2025)5749733 – 15/07/2025)).

Пропозиції та рекомендації представників Європейської Комісії, DG TAXUD, інших представників ЄС, повідомлені за результатами ознайомлення з прогресом України у створенні ІТ систем митних органів України, засвідчили нагальну необхідність оновлення Стратегічного плану, зокрема щодо оновлення:

переліку ІТ-систем, які є пріоритетними для країн, що мають бажання вступити до Європейського союзу, з урахуванням стану розвитку ІТ-систем митних органів України;

опису включених до Переліку ІТ-систем з урахуванням змін у законодавстві ЄС;

етапів та строків впровадження ІТ-проектів щодо включених до Переліку ІТ-систем;

етапів та строків впровадження національних систем митних органів України з урахуванням стану їх розвитку.

Узгоджена з представниками Європейської Комісії спільна дорожня карта інтеграції національних митних ІТ-систем з ІТ-системами ЄС та обміну митною інформацією стала основою для розробки оновленого Стратегічного плану, що передбачає потребу розробки та розгортання електронних систем на національному рівні з урахуванням Імплементативного рішення Комісії (ЄС) 2023/2879, Виконавчого Регламенту Комісії (ЄС) 2025/512 та напрацьованої спільно з Європейською Комісією дорожньої карти інтеграції національних митних ІТ-систем з ІТ-системами ЄС з метою обміну митною інформацією.

Протягом періоду підготовки оновлений Стратегічний план проходив процедури погодження з представниками Європейської Комісії:

17.12.2025 проведено нараду за участі представників Мінфіну, Держмитслужби (Протокол консультацій TAXUD-Україна з Мінфіном України та Державною митною службою України щодо ІТ-систем України та Стратегії цифровізації України від 17 грудня 2025 року (Minutes of the TAXUD-Ukraine Consultations with the UA MoF and UA SCS on UA IT systems and the UA Digitalization Strategy 17 December 2025) отримано 22.12.2025;

на виконання доручення Першого віце-прем'єр-міністра – Міністра економіки України Юлії Свириденко від 20.12.2024 № 40365/1/1-24 до листа

Мінекономіки від 09.12.2024 № 3701-04/88347-01 листом від 24.11.2025 № 5/23-03/5.2/7307 проєкт оновленого Стратегічного плану був надісланий Міністерству економіки, довкілля та сільського господарства України для подальшого отримання коментарів Європейської Комісії щодо відповідності вимогам ініціативи ЄС «Ukraine Facility».

Наразі Мінфін спільно з Держмитслужбою доопрацьовує проєкт оновленого Стратегічного плану.

Водночас, відповідно до Стратегічного плану та в рамках розвитку і вдосконалення митних ІТ систем Держмитслужбою реалізовано низку вагомих цифрових рішень, які змінили підходи до митного оформлення, наблизили митні процедури до стандартів ЄС і зробили митницю зручнішою як для бізнесу, так і для громадян.

### **АСМО «Центр» – забезпечення нового рівня митного оформлення**

Нова автоматизована система митного оформлення «Центр» (АСМО «Центр») є системою з вебінтерфейсом з сервіс-орієнтованою архітектурою.

Основний вектор розробки АСМО «Центр» спрямований на забезпечення інтеграції та гармонізації національного домену з ЄС, орієнтований на обмін інформацією з митними адміністраціями країн-учасниць ЄС, створення гнучкої та масштабованої сервіс-орієнтованої архітектури. Окремим напрямом вдосконалення є розвиток інструментарію для взаємодії суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності (як резидентів, так і нерезидентів) з Держмитслужбою з урахуванням моделі даних та бізнес-процесів ЄС.

Розробка оновленої системи АСМО «Центр» базується на стандартах нових європейських систем (AES, ICS2, CCI). На даний час забезпечується співставлення переліків елементів даних електронних документів, які обробляються національною системою та європейськими системами за визначеною Моделлю митних даних ЄС (EUCDM), для забезпечення можливості електронного обміну інформацією.

АСМО «Центр» призначена для централізованого накопичення, зберігання, обробки та використання інформації, що формується в процесі здійснення митного контролю та митного оформлення. Система обробляє електронні митні декларації, електронні копії митних декларацій, інші електронні документи та відомості, передбачені митним законодавством України, а також інформацію, отриману в межах міжвідомчої та міжнародної інформаційної взаємодії.

АСМО «Центр» використовується посадовими особами митних органів на центральному рівні як інструмент для реалізації функцій контролю, оформлення та аналітики. Функціонування системи забезпечує уніфікацію та стандартизацію процесів обробки електронних документів, зменшення дублювання даних, підвищення оперативності та достовірності інформаційного обміну в межах митних процедур. Розробка оновленої системи митного оформлення, як ключового та центрального компонента ЄАІС, поєднує в собі як функціональні, так і нефункціональні цілі.

Наразі АСМО «Центр» перебуває в процесі розгортання. Впровадження її у повному обсязі має забезпечити централізацію ІТ-систем митних органів, яка

сприятиме покращенню управління системою та розвитку дистанційного митного оформлення (оформлення (перевірка документації) може здійснюватись посадовою особою, яка фізично віддалена від місця розташування товарів, що дозволить вирівняти навантаження на прикордонні підрозділи митного оформлення та підрозділи на території країни; при цьому створюються передумови для кращого використання центрів компетенції).

Для забезпечення належного правового оформлення програмного продукту Держмитслужбою проведено комплекс заходів по оформленню авторського права на комп'ютерну програму «Автоматизована система митного оформлення «Центр» ЄАІС митних органів (АСМО «Центр»)) та отримано Свідоцтво про реєстрацію авторського права № 140300 від 27.10.2025.

Протягом 2025 року продовжувались заходи щодо подальшого розвитку складових АСМО «Центр».

### **Модуль «Журнал пункту пропуску» – забезпечення швидкості та зручності перетину кордону**

Держмитслужба в межах створення централізованої ІТ-системи митних органів продовжує вдосконалення «Журналу пункту пропуску» (ЖПП), призначеного для застосування у пунктах пропуску через державний кордон України. Оновлена система базується на європейських стандартах, включаючи принципи та формати нової європейської системи контролю експорту (AES – Automated Export System). Це забезпечує прозорість процесів і відповідає сучасним вимогам міжнародної торгівлі.

Застосування ЖПП в усіх діючих пунктах пропуску для автомобільного сполучення було розпочато ще у серпні 2024 року. Протягом 2025 року значна уваги приділялась пунктам пропуску для морського сполучення (напрямок – вивезення за межі митної території України).

У травні-червні 2025 року окремі питання практичного застосування можливостей функціонального модуля «ЖПП» для морського сполучення були обговорені під час робочих нарад представників Держмитслужби, Одеської митниці, Адміністрації морських портів України, портових операторів, служб портів та експедиторів.

Державна митна служба України та ДП «Адміністрація морських портів України» підписали Угоду про інформаційне співробітництво. Інтеграція «Єдиного вікна для міжнародної торгівлі» з «Логістичною портовою системою (DocPort)» має забезпечувати автоматичний обмін даними між системами без дублювання та ручного введення.

Як і багато інших ІТ-проектів Держмитслужби, застосування модуля ЖПП передбачає не лише автоматизацію митних процедур, але і створення додаткових сервісів для осіб, які здійснюють операції з товарами.

### **Електронне декларування посилок**

В напрямку удосконалення та автоматизації взаємодії операторів поштового зв'язку та експрес-перевізників з митними органами Держмитслужба продовжувала вдосконалення автоматизованої системи митного оформлення

товарів у міжнародних поштових (МПВ) та експрес-відправленнях (МЕВ), завдяки якій всі оператори поштового зв'язку та експрес-перевізники отримали можливість декларувати 100% відправлень в електронному вигляді та суттєво прискорити всі процеси, пов'язані з переміщенням (пересиланням) товарів у міжнародних поштових та експрес-відправленнях.

Зокрема, здійснено модернізацію ППК «Митне оформлення міжнародних поштових та експрес-відправлень», згідно з якою:

- забезпечено інтеграцію з «Митним реєстром об'єктів права інтелектуальної власності» («ОПІВ»), із системами щодо митних правопорушень та вартості товарів;

- додано інформаційну панель для здійснення пошуку: відмов у митному оформленні з нетехнічних причин за останні 3 роки (за відомостями про відправника/одержувача); інформації з Митного реєстру об'єктів права інтелектуальної власності по назві/бренду/торговій марці; рішень про визначення/коригування заявленої митної вартості товарів за останні 180 днів;

- реалізовано дашборд для моніторингу митними органами стану та динаміки митного оформлення відправлень тощо.

І АСМО «Центр», і «Єдине вікно для міжнародної торгівлі» підтримують функціонал, введений у попередні роки, а також сервіси для громадян.

### **CDS.UA – забезпечення прозорості у прийнятті рішень**

Система по роботі з рішеннями митних органів (CDS.UA) була введена в дослідну експлуатацію у грудні 2024 року у частині авторизації АЕО та авторизації на застосування спрощень (у тому числі транзитних спрощень), тобто, усіх спрощень, передбачених Митним кодексом України.

До складу CDS.UA увійшли CDMS національного рівня (забезпечує реалізацію відповідних бізнес-процесів з боку посадових осіб митних органів по роботі з рішеннями митних органів в електронній формі та обмін інформацією з іншими системами) та національний портал трейдера як елемент ЄВМТ (забезпечує можливість суб'єктам господарювання через веб-інтерфейс подавати заяви на прийняття рішень митних органів, отримувати повідомлення про прийняті рішення митних органів, надавати додаткову інформацію та заяви, які стосуються роботи із рішеннями).

У зв'язку з набранням чинності з 19 квітня 2025 року Законом України «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо імплементації деяких положень Митного кодексу Європейського Союзу» та постановою Кабінету Міністрів України від 15 квітня 2025 р. № 454 з квітня 2025 року забезпечено можливість отримання засобами CDS.UA авторизації на провадження митної брокерської діяльності. Крім того, з урахуванням прийняття відповідних нормативно-правових актів Держмитслужбою проводиться доопрацювання CDS.UA для реалізації норм щодо використання CDS.UA для отримання інших авторизацій (дозволів): відповідно до статті 404 Митного кодексу України, щодо гарантів, спеціальних митних процедур.

Система по роботі з рішеннями митних органів за своєю архітектурою є подібною до моделей і правил, описаних у технічній документації DG TAXUD для аналогічної європейської системи Customs Decision System.

### **«Єдине вікно для міжнародної торгівлі», Особистий кабінет**

Єдине вікно для міжнародної торгівлі (ЄВМТ) є національною системою для організації оперативного обміну інформацією між митними органами, державними органами, бізнесом та громадянами.

Система Єдиного вікна для митниці повною мірою узгоджується з вимогами Європейського Союзу та забезпечує, зокрема:

загальні правила для гармонізованого та інтегрованого середовища «Єдине вікно для міжнародної торгівлі»;

надійну ідентифікацію та автентифікацію користувачів;

координацію митними органами роботи відповідних уповноважених органів щодо проведення заходів офіційного контролю;

передавання митним органам до єдиного державного інформаційного веб-порталу «Єдине вікно для міжнародної торгівлі» дозвільних документів (відомостей) у формі електронного документа.

Надійна ідентифікація та автентифікація осіб під час входу до Особистого кабінету на Єдиному державному інформаційному веб-порталі «Єдине вікно для міжнародної торгівлі» забезпечується використанням цифрового підпису або будь-якого із засобів Інтегрованої системи електронної ідентифікації <https://id.gov.ua>.

Система захисту інформації, що використовується на веб-порталі «Єдине вікно», підтверджена відповідно до вимог законодавства України (у грудні 2024 року Держмитслужба отримала Експертні висновки на комплексні системи захисту інформації в інформаційних системах митних органів від Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації, зокрема і на єдиний державний інформаційний веб-портал «Єдине вікно для міжнародної торгівлі»).

**Єдине вікно для контролюючих органів:** сервіс забезпечує координацію взаємодії між митними органами та іншими органами влади при здійсненні державних (немитних) видів контролю (здійснення офіційних заходів контролю (фітосанітарний, ветеринарний, контроль харчової продукції));

**Інтеграцію щодо дозвільних документів:** забезпечує використання для митного контролю електронних дозвільних документів державних органів, засвідчених електронним підписом, шляхом обміну інформацією з відповідними інформаційними системами інших державних органів, установ та організацій, уповноважених на здійснення дозвільних або контрольних функцій щодо переміщення товарів, щодо надання в електронному вигляді сертифікатів, дозволів, інших документів). Наразі «Єдине вікно» охоплює дозволи / сертифікати більше 10 міністерств / відомств;

**Сервіси для бізнесу:** комплекс заходів по електронному обміну документами та відомостями щодо переміщення товарів, транспортних засобів комерційного призначення через митний кордон України між декларантами, їх представниками та іншими заінтересованими особами з митними органами,

іншими державними органами, установами та організаціями, уповноваженими на здійснення дозвільних або контрольних функцій; сервіс оперативної комунікації для отримання повідомлень про статус поданих митних декларацій, про прийняття контролюючими органами рішень по справах Єдиного вікна; для запиту інформації про залишок коштів на Єдиному казначейському рахунку.

Протягом 2025 року Держмитслужбою здійснювалось подальше вдосконалення та розширення можливостей ЄВМТ відповідно до змін у законодавстві та з урахуванням реальних потреб бізнесу. Зокрема, станом на кінець травня 2025 року через оновлений розділ «Мої заяви» в Особистому кабінеті ЄВМТ реалізовано можливість:

1) подання заяви про надання авторизації АЕО, авторизації на застосування спрощень та авторизації на провадження митної брокерської діяльності; додавання онлайн всіх необхідних документів; відстеження статусу розгляду раніше поданої заяви (заяв); оперативного реагування на запити митного органу; надання додаткових документів;

2) подання доручення на навантаження в електронній формі; відстеження статусу розгляду раніше поданого доручення на навантаження; оперативного реагування на запити митного органу; надання додаткових документів;

3) подання заяви про отримання рішення щодо зобов'язуючої інформації; листування з митницею під час прийняття рішення або ініціювання його відкликання;

4) подання заяви про повернення коштів авансових платежів з «єдиного рахунку» та заяви про повернення з державного бюджету помилково та/або надміру сплачених сум митних, інших платежів та пені;

5) самостійне декларування громадянами автомобілів, що ввозяться в Україну, самостійна сплата митних платежів та інші.

Протягом другої половини 2025 року:

- запроваджено новий цифровий сервіс для підприємств – автоматизований доступ до власних митних декларацій через API. Підприємства отримали можливість інтегрувати власні інформаційні системи з ЄВМТ та отримувати актуальні дані про свої декларації автоматично, за поточний та три попередніх роки відповідно до статті 452 Митного кодексу України;

- гарантам забезпечено можливість повноцінної інтеграції їхніх інформаційних систем із системою управління гарантіями (GMS.UA) – автоматизований обмін даними через SOAP вебсервіс із застосуванням кваліфікованого електронного підпису, зокрема для отримання інформації про видачу, відкликання гарантій, а також отримання списків гарантій та операцій за гарантіями для суб'єктів і гарантів;

- забезпечено можливість подання підприємствами заяв про надання авторизації на провадження митної брокерської діяльності у зв'язку з введенням в дослідну експлуатацію CDS.UA в частині авторизації на провадження митної брокерської діяльності;

реалізовано можливість перегляду підприємством узагальненої інформації щодо власних експортно-імпортних операцій за оформленими в обраному періоді митними деклараціями (митний режим, кількість декларацій, фактурна

вартість товарів) з урахуванням ролі підприємства у міжнародному ланцюзі постачання товарів («Декларант/представник», «Утримувач митного режиму»), з метою прискорення та спрощення для підприємства процесу заповнення анкети самооцінки під час подання заяви про надання авторизації;

забезпечено відображення в графі D/J митної декларації відомостей про кількість та ідентифікаційні відомості накладених пломб (під час перегляду митної декларації у розділі «Мої митні декларації» особистого кабінету на ЄВМТ) та можливість друку митних декларацій;

оновлено сторінку «Рахунки для сплати митних платежів» у розділі «Довідка» Особистого кабінету, зокрема для всіх рахунків додано QR-коди, за допомогою яких можна: поповнити авансовий рахунок на Єдиному казначейському рахунку (для юридичних осіб та ФОП); внести кошти на депозитний рахунок митниці (для громадян); сплатити податковий борг чи здійснити самостійну доплату митних платежів.

Протягом листопада 2025 року підготовлено документи та подано заяву на державну реєстрацію авторського права на твір «Комп'ютерна програма «Єдиний державний інформаційний вебпортал «Єдине вікно для міжнародної торгівлі» (заявка № с202510101, термін розгляду 2 місяці).

### **GMS.UA– електронна система управління гарантіями**

Дослідна експлуатація «Електронної системи управління гарантіями» (GMS.UA) розпочалась у лютому 2024 року з метою забезпечення обміну даними між Держмитслужбою та гарантами про операції з гарантіями.

Гарантам забезпечено можливість інтеграції їхніх інформаційних систем із системою управління гарантіями через механізми Єдиного вікна та автоматизований обмін даними через API із застосуванням кваліфікованого електронного підпису для забезпечення безпеки; підтримку ключових операцій, включаючи видачу, відкликання гарантій, а також отримання списків гарантій та операцій за гарантіями для суб'єктів і гарантів; гнучкість налаштувань, що дозволяє обробляти запити щодо статусу гарантій, дат видачі, валют, сум та митних процедур із чіткою структурою XML-повідомлень.

В частині можливості створення вимог про сплату митних платежів, внесення відповідної інформації щодо адміністрування та контролю за сплатою грошових зобов'язань за такими вимогами реалізовано відповідне програмне забезпечення та надано можливість відповідним підрозділам митниць реалізовувати внесення відповідної інформації. Також було удосконалено pdf-візуалізацію гарантій відповідно до затверджених форм; запроваджено заборону застосування відкликаної гарантії з 16-го дня після повідомлення про її відкликання; надано можливість часткового вивільнення зарезервованих сум загальної гарантії у ручному режимі.

Встановлені Держмитслужбою структура та формат електронних повідомлень для обміну даними між Держмитслужбою та гарантами про операції з гарантіями забезпечують можливість повноцінної інтеграції інформаційних систем гарантів із системою управління гарантіями (GMS.UA) через механізми «Єдиного вікна».

## **NCTS: митний безвіз у дії**

Протягом 2025 року Держмитслужбою забезпечено технічну підтримку та супроводження застосування NCTS. Так, у 2025 році в країнах-учасницях Конвенції було успішно завершено майже 96,5 тис. переміщень, розпочатих митними органами України. Водночас в Україні успішно завершено понад 45,5 тис. переміщень, ініційованих в інших державах-учасницях.

Загалом протягом року оформлено майже 142 тис. транзитних декларацій, що стало безпрецедентним результатом для України в рамках міжнародного застосування NCTS.

Лише за один 2025 рік в Україні оформлено більше транзитних декларацій, ніж за всі попередні роки міжнародного застосування NCTS разом.

Важливою тенденцією 2025 року стало більш активне використання NCTS трейдерами не лише у міжнародному, а й у внутрішньому транзиті. Порівняно з 2024 роком кількість таких переміщень зросла майже у 2,5 рази – з 10 тис. до 24,5 тис. Це свідчить про зростання довіри бізнесу до цифрових митних рішень та їх практичну ефективність.

У 2025 році для цілей спільного транзиту в електронній транзитній системі було зареєстровано 87 загальних гарантій на суму майже 300 млн євро. Для порівняння, у 2024 році зареєстровано 109 загальних гарантій на суму понад 198 млн євро.

Таким чином, попри зменшення кількості гарантій, можливість забезпечення транзитних переміщень із застосуванням загальних гарантій зросла на 51%.

Кількість зареєстрованих індивідуальних гарантій у 2025 році склала 22 701 на загальну суму понад 1 млрд євро. У 2024 році було зареєстровано 10 151 індивідуальну гарантію на суму понад 705 млн євро, що означає зростання на 44%.

В рамках підготовки до переходу на NCTS Фаза 6, який заплановано на середину 2026 року, у липні 2025 року укладено договір про надання послуг з розробки ІТ-рішення, сумісного з NCTS Фаза 6, для Державної митної служби України. За результатами консультацій між сторонами договору, а також з DG TAXUD, у грудні 2025 року Наглядовою радою з питань впровадження та забезпечення функціонування NCTS та системи «HELP DESK» схвалено План управління проектом (Project Management Plan, PMP) щодо розробки ІТ-рішення, сумісного з NCTS Фаза 6.

## **Рішення щодо зобов'язуючої інформації**

Дослідну експлуатацію комплексу «Рішення щодо зобов'язуючої інформації» розпочато у лютому 2024 року з метою реалізації можливості суб'єктам господарювання через Єдиний державний інформаційний веб-портал «Єдине вікно для міжнародної торгівлі» (ЄВМТ) подавати заяви про отримання рішення щодо зобов'язуючої інформації; листуватися з митницею під час прийняття рішення або ініціювати його відкликання, як це передбачено, зокрема статтями 23, 23-2, 68, 69 та 357 Митного кодексу України.

Програмний продукт забезпечує можливість створення, реєстрації, перегляду відомостей рішень щодо класифікації товарів (ВТІ) та визначення країни походження товарів, скорочення часу опрацювання інформації тощо.

У 2025 році проведено аналіз відповідності елементів національного комплексу «Рішення щодо зобов'язуючої інформації» елементам європейської системи ЕВТІ (відповідно до документації DG TAXUD та порівняльного аналізу вимог до ЕВТІ з існуючою системою та вимогами законодавства).

В межах доопрацювання ППК «Рішення щодо зобов'язуючої інформації» реалізовано можливість друку рішень ВТІ у форматі PDF, а також їх верифікації в ЄВМТ за QR-кодом.

### **Інтегрований митний тариф**

Україна має багаторічний досвід застосування Інтегрованого митного тарифу, у тому числі як програмного рішення, яке використовується як в автоматизованій системі митного оформлення (АСМО), так і служить довідковою базою для бізнесу та громадян через інтерфейс ЄВМТ.

«Інтегрований митний тариф» використовується для контролю за дотриманням законодавства, пов'язаного із заходами тарифного та нетарифного регулювання, у розрізі кодів товарів згідно з Українською класифікацією товарів зовнішньоекономічної діяльності (УКТ ЗЕД) щодо перевірки коду товару згідно з УКТ ЗЕД; ставки та правильності нарахування митних платежів; правильності застосування податкових пільг; дотримання вимог законодавства щодо встановлених заборон та обмежень; наявності та достатності коштів для сплати митних платежів тощо.

«Інтегрований митний тариф» близький за своїм змістом до європейського TARIC та забезпечує:

- потреби митних органів, підприємств та громадян в інформації про заходи тарифного та нетарифного регулювання стосовно товарів, що переміщуються через митний кордон України;
- взаємодію з автоматизованою системою управління ризиками, що розгортається на центральному рівні, яка вже протестувала використання елементів штучного інтелекту (ШІ);
- адміністрування митних платежів та їх перерахування до Державного бюджету України (з використанням депозитного рахунку для компаній та інтеграції з Державною казначейською службою), автоматичну обробку індивідуальних декларацій за визначеними та затвердженими алгоритмами;
- взаємодію з «Єдиним вікном для міжнародної торгівлі» (ЄВМТ), що є національною системою для організації оперативного обміну інформацією між митними органами, державними установами, підприємствами та громадянами, включаючи документи та інформацію, необхідні для митного оформлення товарів, що переміщуються через митний кордон України.

TARIC – це багатомовна база даних, в якій інтегровано заходи, що стосуються митно-тарифного, комерційного, сільськогосподарського та іншого законодавства ЄС, що впливає на торгівлю товарами з третіми країнами, виконання яких покладається на митні органи.

Країна-кандидат повинна бути здатною до дати вступу отримувати щоденні електронні оновлення від TARIC. Крім того, країна-кандидат повинна бути здатною правильно обробляти інформацію, отриману в електронній формі, для того, щоб заповнювати свої національні системи митного оформлення з метою забезпечення автоматизованого митного оформлення.

Таким чином, Україні потрібно в подальшому забезпечити синхронізацію Інтегрованого митного тарифу з TARIC з метою отримання постійних оновлень, зокрема щодо ставок мита, а також забезпечити підтримку в актуальному стані національної інформації в системі, зокрема щодо ставок ПДВ та акцизу.

### **Митний реєстр об'єктів права інтелектуальної власності**

До складу АСМО «Центр» увійшов створений у 2022 році «Митний реєстр об'єктів права інтелектуальної власності» («Реєстр ОПІВ»), який містить всю необхідну інформацію як про оригінальні товари, так і про товари, що підозрюються у порушенні прав інтелектуальної власності, і дозволяє ідентифікувати наявність у пред'явлених для митного оформлення товарах зареєстрований у митному реєстрі об'єкт (об'єкт авторського права, торговельну марку, промисловий зразок тощо).

«Реєстр ОПІВ» реалізується як складова АСМО «Центр». На єдиному державному інформаційному вебпорталі «Єдине вікно для міжнародної торгівлі (ЄВМТ) реалізовано можливість подання заяви про сприяння захисту права інтелектуальної власності та перегляд Переліку об'єктів права інтелектуальної власності.

В «Реєстрі ОПІВ» також реалізована взаємодія митних органів та правовласників в частині реєстрації об'єктів ПІВ у митному реєстрі (подання відповідних заяв правовласниками, відстеження їх статусу, відповідна електронна взаємодія). Інформація доступна для правовласника в Особистому кабінеті на ЄВМТ. Перелік об'єктів права інтелектуальної власності розміщується на ЄВМТ та публікується у формі відкритих даних.

Інформація про зареєстровані у митному реєстрі об'єкти ПІВ, а також інша наявна інформація використовується в автоматизованій системі управління ризиками (АСУР). Додатковими джерелами інформації для внутрішніх користувачів є бюлетень «Об'єкти права інтелектуальної власності» та відеоінструкція, розміщені в АСМО «Центр».

Наразі Держмитслужбою вивчаються питання щодо взаємодії національної системи з системою COPIS ЄС (відповідно до документації DG TAXUD та порівняльного аналізу вимог до COPIS з існуючою системою та процесами митної діяльності).

### **Визначення структури та форматів документів**

Протягом 2025 року Держмитслужбою на виконання вимог Митного кодексу України було визначено структуру та формати документів, зокрема:

наказ Держмитслужби від 24.02.2025 № 163 «Про внесення змін до Специфікації структури та формату електронних повідомлень для обміну

даними між вантажовласником або уповноваженою ним особою та Держмитслужбою про операції з дорученнями на навантаження»;

наказ Держмитслужби від 03.04.2025 № 316 «Про затвердження Специфікації структури та формату електронних повідомлень для обміну даними між Держмитслужбою та портовими операторами про доручення на навантаження та статуси доручення на навантаження»;

наказ Держмитслужби від 05.06.2025 № 500 «Про затвердження Специфікації структури та формату електронних повідомлень для обміну даними між підприємствами та Держмитслужбою щодо митних декларацій, поданих таким підприємством або від імені такого підприємства та оформлених митними органами»;

наказ Держмитслужби від 16.06.2025 № 539 «Про внесення змін до Специфікації структури та формату електронних повідомлень для обміну даними між Держмитслужбою та гарантами про операції з гарантіями»;

наказ Держмитслужби від 01.07.2025 № 564 «Про внесення змін до Специфікації структури та формату електронних повідомлень для обміну даними між підприємствами та Держмитслужбою щодо митних декларацій, поданих таким підприємством або від імені такого підприємства та оформлених митними органами»;

наказ Держмитслужби від 30.09.2025 № 1114 «Про внесення змін до Специфікації «Вебсервіс Держмитслужби обміну митною інформацією» для обміну даними про операції з гарантіями для цілей спільного транзиту»;

наказ Держмитслужби від 22.12.2025 № 1874 «Про затвердження Специфікації структури та формату електронних повідомлень для обміну даними між Держмитслужбою та портовими операторами щодо суднозаходів».

Інформація розміщена на офіційному веб-сайті Держмитслужби.

Крім зазначених у Стратегічному плані ІТ-проектів Держмитслужбою з метою організації цілодобової служби підтримки користувачів інформаційних та інформаційно-комунікаційних систем митних органів та за підтримки експертів ЄС було розпочато заходи по створенню системи «HELP DESK»

### **Help Desk – забезпечення підтримки для кожного**

З метою покращення комунікації з бізнесом, забезпечення оперативного реагування на звернення громадян та суб'єктів господарювання продовжено оновлення за допомогою ІТ-рішень як внутрішніх митних процесів, так і послуг.

У квітні 2025 року Держмитслужбою затверджено Тимчасовий регламент функціонування програмного продукту «Технологічний сервіс «Управління інцидентами та підтримки користувачів» та введено в дослідну експлуатацію програмний продукт «Технологічний сервіс «Управління інцидентами та підтримки користувачів» як засобу забезпечення функціонування Єдиної автоматизованої інформаційної системи митних органів на базі інсталюваного програмного забезпечення з використанням конкурентних комбінованих ліцензій «Ivanti Neurons for ITSM Concurrent Analyst» On-Prem (далі – система «HELP DESK»).

Система «HELP DESK» забезпечує централізовану багаторівневу підтримку користувачів, зокрема в частині функціонування електронної транзитної системи (NCTS Phase 5); дозволяє подавати звернення онлайн через портал самообслуговування <https://helpdesk.customs.gov.ua>, телефоном або електронною поштою, забезпечує збереження всіх запитів, їх класифікацію, присвоєння пріоритету та передачу на відповідні лінії підтримки для опрацювання.

Підтримка функціонування NCTS здійснюється як у частині технічної допомоги користувачам (у тому числі суб'єктам господарювання), так і шляхом надання адміністративної та методичної підтримки відповідно до положень Конвенції про процедуру спільного транзиту.

Система «HELP DESK» інтегрована з внутрішніми інформаційними сервісами Держмитслужби та спрямована на забезпечення прозорого зворотного зв'язку, ведення Баз знань, контроль за дотриманням SLA та підвищення якості сервісних функцій митних органів і зручності для бізнесу.

У межах реалізації Проекту EU4PFM здійснюється закупівля Апаратно-програмного комплексу системи «HELP DESK» та послуг з його налаштування.